

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาของแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น และแนวทางตามนโยบายหลักของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ปัจจุบันรวมทั้งให้สอดคล้องประสานสนับสนุนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดและการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของท้องถิ่น และแนวทางตามนโยบายหลักของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อสร้างคนไทย-ประเทศเข้มแข็ง เน้นบริหารประเทศภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน

แผนพัฒนาที่ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องจัดทำในลำดับแรกคือ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะกำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และจุดมุ่งหมาย (Goal) เพื่อการพัฒนาในอนาคต ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และกรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม เนื่องจากการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และดำเนินการตามแผน แต่ความเป็นอิสระนั้น ไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระในฐานะเป็น “รัฐอิสระ” แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดการบริการสาธารณะบางส่วนให้ และยังคงอยู่ในการกำกับ ดูแล หรือ ตรวจสอบ โดยรัฐบาลและประชาคมอีกด้วย

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๓๐ (๔) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๕.๒ กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐและที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง เพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สถานการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พัฒนาไปสู่สถานการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถ จัดสรรทรัพยากรและศักยภาพที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา

- ๑) เพื่อใช้กรอบยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- ๒) เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะฮาด
- ๓) เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลกะฮาด
- ๔) เพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

๕) เพื่อประสานการพัฒนาให้สอดคล้องกันของทุกส่วน ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมา กำหนดแนวทางจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูล นำมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

๑.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำยุทธศาสตร์พัฒนามากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริงของท้องถิ่น

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถใช้ยุทธศาสตร์พัฒนาแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต

๓) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นการประสานความร่วมมือขององค์กรและชุมชนในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างมีคุณภาพ

๔) องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลระยะยาว จึงเป็นการกำหนดทิศทางการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาที่ยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องอาศัยความร่วมมือกันอย่างจริงจังและจริงใจของทุกภาคส่วน ในการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไป